

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 14 lutego 2008 r.

w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

(Dz. U. z dnia 6 marca 2008 r.)

Na podstawie [art. 29 ust. 1 pkt 1](#) ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanej dalej "pomocą", w tym: 1) tryb składania wniosków o przyznanie pomocy oraz wniosków o płatność; 2) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o przyznanie pomocy oraz wnioski o płatność; 3) szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, na podstawie której jest przyznawana pomoc, zwana dalej "umową"; 4) kategorie siły wyższej i wyjątkowe okoliczności, inne niż wymienione w przepisach [rozporządzenia](#) Komisji (WE) nr 1974/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 368 z 23.12.2006, str. 15, z późn. zm.), zwanego dalej "rozporządzeniem nr 1974/2006", w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy.

§ 2. Pomoc jest przyznawana: 1) gminie; 2) instytucji kultury, dla której organizatorem jest jednostka samorządu terytorialnego;

3) kościołowi lub innemu związkowi wyznaniowemu na operacje, w ramach których są ponoszone koszty określone w § 4 ust. 1 pkt 5, 12, 15 i 16; 3) ⁽¹⁾ osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, działającej na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania - na operacje, w ramach których są ponoszone koszty określone w § 4 ust. 1 pkt 5, 12, 14-16;

¹⁾ § 2 pkt 3 zmieniony przez § 1 pkt 1 rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 4) organizacji pozarządowej o statusie organizacji pożytku publicznego w rozumieniu [ustawy](#) z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.²⁾), której cele statutowe są zbieżne z celami działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

§ 3. 1. Pomoc jest przyznawana na operację spełniającą wymagania określone w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanym dalej "Programem", zapewniającą osiągnięcie i zachowanie celów działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem: 1) niefinansowaną z udziałem innych środków publicznych, z wyłączeniem przypadku współfinansowania: a) ⁽²⁾ z krajowych środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w ramach Programu Operacyjnego Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,

²⁾ § 3 ust. 1 pkt 1 lit. a) zmieniona przez § 1 pkt 2 lit. a) rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. b) z

Funduszu Kościelnego, c) ze środków własnych jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z [ustawą](#) z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.³⁾);, d) ⁽³⁾ z krajowych środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu i ministra właściwego do spraw turystyki;

³⁾ § 3 ust. 1 pkt 1 lit. d) dodana przez § 1 pkt 2 lit. b) rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 2) realizowaną w miejscowości należącej do: a) gminy wiejskiej lub b) gminy miejsko-wiejskiej, z wyłączeniem miast liczących powyżej 5.000 mieszkańców, lub c) gminy miejskiej, z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5.000 mieszkańców. 2. Pomoc jest przyznawana, jeżeli: 1) operacja będzie realizowana w jednym albo dwóch etapach; 2) złożenie wniosku o płatność pośrednią, będącą refundacją kosztów kwalifikowalnych przyznawaną po zrealizowaniu pierwszego etapu operacji, nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy - w przypadku gdy etap ten nie jest etapem końcowym; 3) zakończenie realizacji operacji i złożenie wniosku o płatność ostateczną, będącą refundacją kosztów kwalifikowalnych przyznawaną po zrealizowaniu całej operacji, nastąpi w terminie: a) 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy - w przypadku operacji realizowanej w dwóch etapach, b) 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy - w przypadku operacji realizowanej w jednym etapie - nie później jednak niż do dnia 30 czerwca 2015 r.; 4) płatność ostateczna będzie obejmować nie mniej niż 25 % łącznej planowanej kwoty pomocy.

§ 4. 1. Pomoc jest przyznawana w formie refundacji części, związanych z realizacją operacji, kosztów: 1) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania budynków pełniących funkcje rekreacyjne, sportowe i społeczno-kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, z wyłączeniem szkół, przedszkoli i żłobków; 2) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów małej architektury;

3) budowy, przebudowy lub remontu obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, przeznaczonych do użytku publicznego; 3) ⁽⁴⁾ budowy, przebudowy lub remontu przeznaczonych do użytku publicznego ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych, z wyłączeniem sal sportowych przeznaczonych wyłącznie dla szkół lub przedszkoli;

⁴⁾ § 4 ust. 1 pkt 3 zmieniony przez § 1 pkt 3 lit. a) tiret pierwsze rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 4) zakupu towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów; 5) związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, w szczególności poprzez odnawianie lub budowę placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego; 6) urządzania i porządkowania terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku; 7) budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury turystycznej; 8) zagospodarowania zbiorników i cieków wodnych w celu wykorzystania ich do rekreacji lub w celu poprawy estetyki miejscowości; 9) rewitalizacji budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci; 10) zakupu i odnawiania obiektów charakterystycznych dla danego regionu lub tradycji budownictwa wiejskiego i ich adaptacji na cele publiczne; 11) budowy, przebudowy, remontu lub wyposażania obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów i usług, w tym pawilonów, punktów wystawowych, sal ekspozycyjnych lub witryn; 12) ⁽⁵⁾ odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków;

⁵⁾ § 4 ust. 1 pkt 12 zmieniony przez § 1 pkt 3 lit. a) tiret drugie rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 13) wyburzenia i rozbiórki zdewastowanych obiektów budowlanych w celu uporządkowania terenu w miejscowości, jeżeli niemożliwe jest ich odnowienie i dalsze użytkowanie - w zakresie koniecznym do realizacji operacji wymienionych w pkt 1-12; 14) ⁶⁾ zakupu materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich - koniecznego do realizacji operacji;

⁶⁾ § 4 ust. 1 pkt 14 zmieniony przez § 1 pkt 3 lit. a) tiret trzecie rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 15) zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji operacji; 16) ogólnych, które są bezpośrednio związane z przygotowaniem i realizacją operacji. 2. Koszty, o których mowa w ust. 1, uznaje się za koszty kwalifikowalne, jeżeli: 1) zostały poniesione: a) w formie rozliczenia bezgotówkowego,

b) po dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne, nie wcześniej niż dnia 1 stycznia 2007 r.; b) ⁷⁾ od dnia, w którym została zawarta umowa;

⁷⁾ § 4 ust. 2 pkt 1 lit. b) zmieniona przez § 1 pkt 3 lit. b) rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 2) dostawy, roboty budowlane i usługi, związane z realizacją operacji, zostały nabyte w trybie przepisów o zamówieniach publicznych, a postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało wszczęte po dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy. 3. ⁸⁾ W przypadku przyznania pomocy, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty kwalifikowalne poniesione przez wnioskodawcę przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż w dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne, nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2007 r.

⁸⁾ § 4 ust. 3 zmieniony przez § 1 pkt 3 lit. c) rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 4. Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne poniesione przez beneficjenta, w wysokości nieprzekraczającej 75 % tych kosztów, z tym że dla jednej miejscowości - nie więcej niż 500.000 zł w okresie realizacji Programu. 5. Wysokość pomocy nie może być wyższa niż 500.000 zł, także w przypadku operacji realizowanej w więcej niż jednej miejscowości, z tym że kwotę tę dzieli się proporcjonalnie do kosztów realizacji w każdej z tych miejscowości. 6. Wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji nie może być niższa niż 25.000 zł, według kalkulacji kosztów określonych we wniosku o przyznanie pomocy.

§ 5. 1. Do kosztów kwalifikowalnych, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 16, zalicza się koszty w wysokości nieprzekraczającej 10 % pozostałych kosztów kwalifikowalnych, obejmujące koszty: 1) przygotowania dokumentacji technicznej operacji, w tym: a) kosztorysów, b) projektów architektonicznych lub budowlanych, c) ocen lub raportów oddziaływania na środowisko, d) dokumentacji geologicznej lub hydrologicznej, e) wypisów i wyrysów z katastru nieruchomości, f) usług geodezyjno-kartograficznych, g) usług rzeczoznawcy majątkowego; 2) opłat za patenty lub licencje; 3) sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego i związane z kierowaniem robotami budowlanymi; 4) przygotowania innych dokumentów niezbędnych do realizacji operacji. 2. Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się także podatek od towarów i usług (VAT), na zasadach określonych w [art. 71 ust. 3 lit. a](#) rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.).

§ 6. 1. Ustalenia kryterium regionalnego opartego na mierzalnym wskaźniku i uwzględniającym specyfikę województwa oraz terminu i miejsca składania wniosków o przyznanie pomocy dokonuje właściwy organ samorządu województwa i podaje do

publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego i co najmniej w jednym dzienniku o zasięgu wojewódzkim. 2. Ustalenia początku terminu składania wniosków o przyznanie pomocy dokonuje właściwy organ samorządu województwa, z tym że termin ten nie może być wyznaczony wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w ust. 1. 3. Termin składania wniosków o przyznanie pomocy nie może być krótszy niż 14 dni i dłuższy niż 60 dni. § 7. 1. Wniosek o przyznanie pomocy składa się bezpośrednio w miejscu określonym w § 6 ust. 1. 2. ⁽⁹⁾ W terminie określonym w § 6 ust. 3, każdy z wnioskodawców może złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy:

⁹⁾ § 7 ust. 2 zmieniony przez § 1 pkt 4 rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 1) każdy z wnioskodawców może złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy; 2) wnioskodawca będący organizacją pozarządową, o której mowa w § 2 pkt 4, może złożyć więcej niż jeden wniosek o przyznanie pomocy, jeżeli każdy z wniosków dotyczy innej gminy. § 8. 1. Postępowanie w sprawie przyznania pomocy prowadzi właściwy organ samorządu województwa. 2. Załatwianie spraw związanych z przyznawaniem pomocy, w tym dokonywanie czynności w ramach postępowania w sprawie przyznania pomocy, z wyłączeniem spraw, o których mowa w § 6 ust. 1 i 2 oraz w § 14 ust. 1 i 2, może być dokonywane przez upoważnionych przez właściwy organ samorządu województwa pracowników urzędu marszałkowskiego albo wojewódzką samorządową jednostkę organizacyjną. 3. W przypadku udzielenia upoważnienia, o którym mowa w ust. 2, wojewódzkiej samorządowej jednostce organizacyjnej, zwanej dalej "samorządową jednostką", właściwy organ samorządu województwa podaje informację o takim upoważnieniu na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego, a ogłoszenie, o którym mowa w § 6 ust. 1, jest umieszczane na stronie internetowej tej jednostki. § 9. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy potwierdza się na piśmie. Potwierdzenie, które zawiera datę i godzinę złożenia wniosku, jest opatrzone pieczęcią urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki i podpisane przez osobę przyjmującą ten wniosek. § 10. 1. Wniosek o przyznanie pomocy zawiera w szczególności: 1) numer identyfikacyjny, o którym mowa w przepisach o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, nadany wnioskodawcy; 2) nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy; 3) opis operacji; 4) plan finansowy operacji; 5) informacje o załącznikach; 6) oświadczenia lub zobowiązania wnioskodawcy związane z pomocą; 7) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji. 2. Do wniosku o przyznanie pomocy dołącza się wymienione w formularzu tego wniosku załączniki, w tym: 1) plan odnowy miejscowości, zawierający w szczególności: a) charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja, b) inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości, c) ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja, d) opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji; 2) uchwałę: a) ⁽¹⁰⁾ zebrania wiejskiego lub rady dzielnicy, lub rady osiedla w sprawie przyjęcia planu odnowy miejscowości podjętą dla każdej miejscowości, w której będzie realizowana operacja, a w przypadku gdy w danej miejscowości nie na terenie, na którym będzie realizowana operacja, nie ma możliwości zwołania zebrania wiejskiego lub nie została powołana rada dzielnicy lub rada osiedla - rady miasta gminy,

¹⁰⁾ § 10 ust. 2 pkt 2 lit. a) zmieniona przez § 1 pkt 5 rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. b) rady gminy w sprawie zatwierdzenia planu odnowy miejscowości. 3. W przypadku sołectw obejmujących kilka miejscowości, plan odnowy miejscowości i uchwała, o której mowa w

ust. 2 pkt 2 lit. a, może obejmować wszystkie miejscowości położone na obszarze sołectwa. 4. Formularz wniosku o przyznanie pomocy udostępnia się na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki nie później niż w dniu podania do publicznej wiadomości informacji, o której mowa w § 6 ust. 1.

§ 11. 1. Jeżeli złożony wniosek o przyznanie pomocy jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera braki, wzywa się wnioskodawcę, na piśmie, do usunięcia nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

2. Jeżeli wnioskodawca pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1, nie usunął wszystkich nieprawidłowości lub braków w terminie, wzywa się go ponownie, na piśmie, do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. 2.

⁽¹¹⁾ Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1:

¹¹⁾ § 11 ust. 2 zmieniony przez § 1 pkt 6 rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 1) nie usunął w terminie żadnych nieprawidłowości lub braków, pomocy nie przyznaje się, o czym wnioskodawcę informuje się na piśmie, podając przyczyny nieprzyznania pomocy; 2) usunął w terminie nie wszystkie nieprawidłowości lub braki, wzywa się go ponownie, na piśmie, do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. 3. ⁽¹²⁾ Jeżeli wnioskodawca pomimo, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1 2 pkt 2, nie usunął w terminie żadnego lub wszystkich pozostałych nieprawidłowości lub braków, pomocy nie przyznaje się, o czym wnioskodawcę informuje się na piśmie, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

¹²⁾ § 11 ust. 3 zmieniony przez § 1 pkt 6 rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 4. Złożony wniosek o przyznanie pomocy może być zmieniany przez wnioskodawcę, przez wprowadzenie dodatkowych pozycji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, wyłącznie w zakresie wynikającym z wezwań, o których mowa w ust. 1 lub 2.

§ 12. 1. Wniosek o przyznanie pomocy jest rozpatrywany w terminie 3 miesięcy od upływu terminu określonego w § 6 ust. 3. 2. Wezwanie wnioskodawcy do wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy wstrzymuje bieg terminu rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy do czasu wykonania przez wnioskodawcę tych czynności.

§ 13. 1. W trakcie rozpatrywania wniosków o przyznanie pomocy dokonuje się ich oceny, przyznając planowanej operacji punkty. 2. O przyznaniu pomocy decyduje suma uzyskanych punktów, przyznanych na podstawie następujących kryteriów: 1) jeżeli podstawowy dochód podatkowy gminy, w której jest planowana realizacja operacji w przeliczeniu na 1 mieszkańca, obliczany zgodnie z przepisami o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, kształtuje się na poziomie: a) nie więcej niż 75 % średniej krajowej - 2 punkty, b) powyżej 75 % średniej krajowej i nie więcej niż 100 % średniej krajowej - 1 punkt, c) powyżej średniej krajowej - 0 punktów; 2) jeżeli bezrobocie w powiecie, na obszarze którego jest położona gmina, w której jest planowana realizacja operacji, w okresie ostatnich 6 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy było: a) wyższe od średniej w województwie - 2 punkty, b) równe ze średnią w województwie - 1 punkt, c) niższe od średniej w województwie - 0 punktów; 3) kryterium regionalne - 2 punkty; 4) jeżeli wnioskowana kwota dofinansowania operacji na każdym etapie jej realizacji wynosi nie więcej niż 50 % kosztów kwalifikowalnych operacji - 1 punkt. 3. W pierwszej kolejności pomoc przyznaje się na operacje, które uzyskały największą liczbę punktów. 4. W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów o kolejności przyznania pomocy decyduje niższa wartość podstawowego dochodu podatkowego gminy przypadająca na 1 jej mieszkańca. 5. W przypadku operacji o tej samej liczbie punktów i identycznej wartości podstawowego dochodu podatkowego gminy przypadającego na 1 mieszkańca o kolejności przyznania

pomocy decyduje data i godzina wpływu wniosku o przyznanie pomocy. 6. Po dokonaniu oceny wniosków sporządza się listę operacji w kolejności uzyskanych przez nie punktów zawierającą określenie wnioskodawcy oraz tytuł operacji. 7. Pomoc może być przyznana na: 1) maksymalnie 3 operacje w każdej gminie, które uzyskały największą liczbę punktów na podstawie wniosków złożonych w terminie określonym w § 6 ust. 3; 2) operacje, które uzyskały co najmniej 3 punkty.

§ 14. 1. Zatwierdzenia listy operacji, o której mowa w § 13 ust. 6, dokonuje właściwy organ samorządu województwa. 2. ⁽¹³⁾ Umowy są zawierane przez właściwy organ samorządu województwa w kolejności wynikającej z listy operacji, o której mowa w § 13 ust. 6, w ramach dostępnych środków w danym roku w tym województwie.

¹³⁾ § 14 ust. 2 zmieniony przez § 1 pkt 7 rozporządzenia z dnia 31 lipca 2008 r. ([Dz.U.08.156.974](#)) zmieniającego nin. rozporządzenie z dniem 28 sierpnia 2008 r. 3. Niezwłocznie po zatwierdzeniu, o którym mowa w ust. 1, wyznacza się wnioskodawcy, na piśmie, termin zawarcia umowy, nie dłuższy niż 14 dni od dnia otrzymania wezwania. 4. W przypadku gdy wnioskodawca nie stawiał się w wyznaczonym terminie w celu zawarcia umowy, pomocy nie przyznaje się, chyba że wnioskodawca stawiał się w celu podpisania umowy i podpisał ją w innym terminie: 1) uzgodnionym przed upływem wyznaczonego w wezwaniu terminu albo 2) wyznaczonym wnioskodawcy i nie dłuższym niż 21 dni od dnia, na który został wyznaczony poprzedni termin zawarcia umowy. 5. W przypadku nieprzyznania pomocy na podstawie ust. 4, informuje się o tym wnioskodawcę, na piśmie, podając przyczyny nieprzyznania pomocy.

§ 15. 1. Umowę zawiera się na formularzu opracowanym przez samorząd województwa, zatwierdzonym przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi i udostępnionym na stronach internetowych urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki. 2. Poza postanowieniami określonymi w [art. 23](#) ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, umowa może zawierać inne postanowienia dotyczące realizacji operacji, w szczególności zobowiązania beneficjenta dotyczące: 1) osiągnięcia celu operacji i jego zachowania przez 7 lat od dnia dokonania przez agencję płatniczą płatności ostatecznej; 2) ograniczeń lub warunków w zakresie: a) przenoszenia własności lub posiadania rzeczy nabytych w ramach realizacji operacji lub sposobu ich wykorzystywania, b) sposobu lub miejsca prowadzenia działalności związanej z przyznaną pomocą; 3) umożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą; 4) przechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą; 5) informowania o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy. 3. Zmiana umowy w zakresie zobowiązań beneficjenta określonych w ust. 2 pkt 1 jest nieważna.

§ 16. 1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez właściwy organ samorządu województwa albo samorządową jednostkę. 2. Weksel wraz z deklaracją wekslową, o których mowa w ust. 1, są podpisywane przez beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki. Weksel wraz z deklaracją wekslową są składane w siedzibie urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki w dniu zawarcia umowy.

§ 17. 1. Warunki wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy określa się w umowie, z tym że środki te mogą być wypłacone, jeżeli beneficjent: 1) zrealizował operację lub jej etap, w tym poniósł związane z tym koszty; 2) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie; 3) udokumentował zrealizowanie operacji lub jej etapu, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych z tym związanych. 2. Jeżeli beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone

w części dotyczącej operacji lub jej etapu, które zostały zrealizowane zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel operacji został osiągnięty lub może zostać osiągnięty do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

§ 18. Tryb wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy określa się w umowie, z tym że wypłata ta następuje po złożeniu wniosku o płatność.

§ 19. 1. Informację o miejscu składania wniosków o płatność właściwy organ samorządu województwa podaje do publicznej wiadomości na stronie internetowej urzędu marszałkowskiego albo samorządowej jednostki. 2. Do wniosku o płatność dołącza się wymienione w formularzu tego wniosku załączniki. 3. Wniosek o płatność składa się bezpośrednio w miejscu wskazanym przez właściwy organ samorządu województwa. 4. Przepis § 9 stosuje się odpowiednio do wniosku o płatność.

§ 20. 1. Jeżeli złożony wniosek o płatność jest wypełniony nieprawidłowo lub zawiera braki, wzywa się beneficjenta, na piśmie, do usunięcia nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. 2. Jeżeli beneficjent pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1, nie usunął nieprawidłowości lub braków w wyznaczonym terminie, wzywa się ponownie beneficjenta, na piśmie, do ich usunięcia w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. 3. Jeżeli beneficjent, pomimo ponownego wezwania, nie usunął nieprawidłowości lub braków, rozpatruje się wniosek o płatność w zakresie, w jakim został wypełniony, oraz na podstawie dołączonych do niego dokumentów. 4. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność można wzywać beneficjenta, na piśmie, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

§ 21. 1. Wypłaty środków finansowych dokonuje się niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku o płatność, nie później jednak niż w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku. 2. Do trybu rozpatrywania wniosków o płatność stosuje się przepis § 12 ust. 2.

§ 22. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ samorządu województwa może wyrazić zgodę na: 1) przeniesienie przez beneficjenta własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz jego jednostki organizacyjnej lub jednostki, która spełnia warunki przyznania i wypłaty pomocy oraz przejmie ona zobowiązania dotychczasowego beneficjenta; 2) zmianę przeznaczenia nabytych przez beneficjenta dóbr, wyremontowanych lub wybudowanych budynków lub budowli w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystania nie naruszy celów i zakresu działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem.

§ 23. 1. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami [Kodeksu cywilnego](#) dotyczącymi terminów. 2. Termin wykonania określonych czynności w toku postępowania w sprawie przyznania pomocy i wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego, z wyłączeniem czynności określonych w § 7 ust. 1 i § 19 ust. 3.

§ 24. 1. Kategoriami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, innymi niż wymienione w przepisach [rozporządzenia](#) nr 1974/2006, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy, są: 1) wywłaszczenie części nieruchomości związanej z operacją, jeżeli takiego wywłaszczenia nie można było przewidzieć w dniu zawarcia umowy; 2) katastrofa naturalna powodująca trwałe uszkodzenie nieruchomości lub obiektów będących przedmiotem operacji; 3) wypadki lub awarie skutkujące zniszczeniem budynków, budowli lub innego mienia w stopniu uniemożliwiającym ich dalsze używanie zgodnie z założonym celem operacji; 4) kradzieże mienia będącego przedmiotem operacji, z wyłączeniem kradzieży, które nastąpiły na skutek niezachowania należytej staranności przez beneficjenta.

2. Tryb postępowania podmiotów w razie wystąpienia okoliczności siły wyższej lub wyjątkowych okoliczności, w przypadku wystąpienia których nie jest wymagany zwrot pomocy, określa się w umowie.

§ 25. Poza okolicznościami siły wyższej i wyjątkowymi okolicznościami, o których mowa w przepisach [rozporządzenia](#) nr 1974/2006 oraz w § 24 ust. 1, beneficjent nie jest obowiązany do zwrotu pomocy w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami określonymi w umowie, jeżeli cel operacji został osiągnięty i zachowany.

§ 26. W przypadku działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem, ze względu na istotę tego działania: 1) następca prawny wnioskodawcy nie może wstąpić do toczącego się postępowania na miejsce wnioskodawcy; 2) nie przyznaje się pomocy następcy prawnemu beneficjenta.

§ 27. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie [§ 1 ust. 2 pkt 2](#) rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Zmiany wymienionej [ustawy](#) zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651.

³⁾ Zmiany wymienionej [ustawy](#) zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾
z dnia 31 lipca 2008 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

(Dz. U. z dnia 28 sierpnia 2008 r.)

Na podstawie [art. 29 ust. 1 pkt 1](#) ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 oraz z 2008 r. Nr 98, poz. 634) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 38, poz. 220) wprowadza się następujące zmiany: 1) w [§ 2](#) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej, działającej na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania - na operacje, w ramach których są ponoszone koszty określone w § 4 ust. 1 pkt 5, 12, 14-16;" 2) w [§ 3](#) w ust. 1 w pkt 1: a) lit. a otrzymuje brzmienie:

"a) z krajowych środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w ramach Programu Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego," b) dodaje się lit. d w brzmieniu:

"d) z krajowych środków publicznych będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury fizycznej i sportu i ministra właściwego do spraw turystyki;" 3) w [§ 4](#): a) w ust. 1: – pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) budowy, przebudowy lub remontu przeznaczonych do użytku publicznego ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji oraz obiektów sportowych, z wyłączeniem sal sportowych przeznaczonych wyłącznie dla szkół lub przedszkoli;"

– pkt 12 otrzymuje brzmienie:

"12) odnawiania elewacji zewnętrznych i dachów w budynkach architektury sakralnej wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków i odnawiania cmentarzy wpisanych do rejestru zabytków;"

– pkt 14 otrzymuje brzmienie:

"14) zakupu materiału siewnego lub nasadzeniowego roślin wieloletnich - koniecznego do realizacji operacji;" b) w ust. 2 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

"b) od dnia, w którym została zawarta umowa;" c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. W przypadku przyznania pomocy, do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty kwalifikowalne poniesione przez wnioskodawcę przed dniem zawarcia umowy, lecz nie wcześniej niż w dniu, w którym został złożony wniosek o przyznanie pomocy, a w przypadku kosztów stanowiących koszty ogólne, nie wcześniej niż w dniu 1 stycznia 2007 r.;"

4) w [§ 7](#) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. W terminie określonym w § 6 ust. 3:

1) każdy z wnioskodawców może złożyć jeden wniosek o przyznanie pomocy;

2) wnioskodawca będący organizacją pozarządową, o której mowa w § 2 pkt 4, może złożyć więcej niż jeden wniosek o przyznanie pomocy, jeżeli każdy z wniosków dotyczy innej gminy."; 5) w [§ 10](#) w ust. 2 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

"a) zebrania wiejskiego lub rady dzielnicy, lub rady osiedla w sprawie przyjęcia planu odnowy miejscowości podjętą dla każdej miejscowości, w której będzie realizowana operacja, a w przypadku gdy na terenie, na którym będzie realizowana operacja, nie ma możliwości zwołania zebrania wiejskiego lub nie została powołana rada dzielnicy lub rada osiedla - rady gminy,"; 6) w [§ 11](#) ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

"2. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 1:

1) nie usunął w terminie żadnych nieprawidłowości lub braków, pomocy nie przyznaje się, o czym wnioskodawcę informuje się na piśmie, podając przyczyny nieprzyznania pomocy;

2) usunął w terminie nie wszystkie nieprawidłowości lub braki, wzywa się go ponownie, na piśmie, do usunięcia pozostałych nieprawidłowości lub braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

3. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, nie usunął w terminie pozostałych nieprawidłowości lub braków, pomocy nie przyznaje się, o czym wnioskodawcę informuje się na piśmie, podając przyczyny nieprzyznania pomocy."; 7) w [§ 14](#) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Umowy są zawierane w kolejności wynikającej z listy operacji, o której mowa w § 13 ust. 6, w ramach dostępnych środków w danym roku w tym województwie.". **§ 2.** Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.